

Programmabegroting 2026

Versie: Vastgesteld door raad

13 november 2025

Inkomen en armoede

Portefeuillehouder: M. Everhardt

Visie & strategisch doel

We willen dat onze inwoners zowel maatschappelijk als financieel kunnen meedoen in Diemen. Iedereen die er recht op heeft, krijgt een uitkering zolang het nodig is. Economische zelfredzaamheid en participatie is daarbij het streven.

We treden actief op om armoede en de effecten daarvan te bestrijden. Armoede levert veel stress op. Daarom biedt de gemeente Diemen een dienstverlening die daar rekening mee houdt en die toegankelijk, begrijpelijk en behulpzaam is .

Niet alles is op te lossen met regels en daarom zoeken we in Diemen soms de rek in de regels op om iets voor elkaar te krijgen. We blijven ons Rekmanifest uit 2018 hiervoor gebruiken met het doel om te blijven kijken naar mogelijkheden en oplossingen.

In 2025 heeft de raad armoedebeleid vastgesteld, waarbij we ons blijven richten op de meest kwetsbare inwoners. We zorgen ervoor dat meer inwoners in Diemen een fundament van bestaanszekerheid ervaren en zijn diverse speerpunten bepaald:

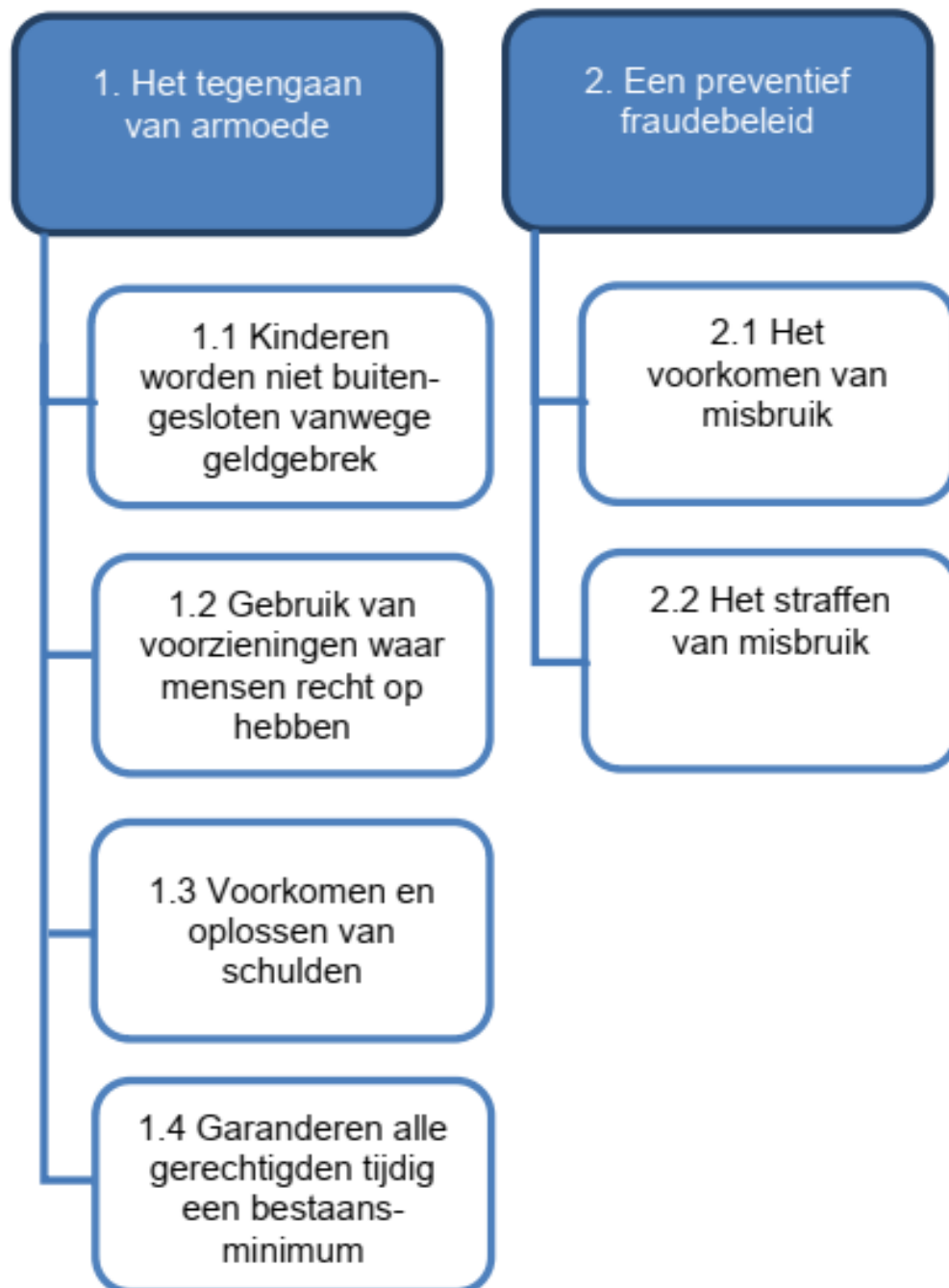
- Een verbonden gemeenschap
- Preventie als basis
- Bereik en toegankelijkheid
- Brede benadering voor kinderen in armoede
- Integrale samenwerking in de buurt |
- Inkomensgrenzen en draagkracht

We vinden het belangrijk dat inwoners met schulden snel perspectief krijgen op een schuldenvrij bestaan. Na maximaal aflossen in een schuldsaneringstraject, moet de inwoner met een schone lei verder kunnen. Het vroeg signaleren van betalingsachterstanden is een belangrijk speerpunt om te voorkomen dat schulden hoger oplopen.

Het programma Inkomen en armoede heeft een sterke relatie met het programma Sociaal. De Participatiewet, één van de drie decentralisaties in het sociaal domein, is daarin ondergebracht. Beide programma's hebben tot doel inwoners in staat te stellen te participeren in de samenleving. Het integraal beleidsplan voor het Sociaal Domein voor de periode 2020-2023 is verlengd tot 2027. Het programma inkomen en armoede is onderdeel van dit plan en de daarin verwerkte visie en (strategische) doelen.

Doelstellingen in één oogopslag

Inkomen en armoede

Kaderstellende beleidsnota's

- [Afstemmingsverordening Participatiewet Diemen 2015](#);
- [Beleidsnota Sociaal Domein 2020-2023 "Diemen Samen"](#);
- [Beleidsplan Participatiewet](#);
- [Beleidsplan Schuldhulpverlening 2016-2019](#);
- [Beleidsregels bestuurlijke boete Diemen 2017](#);
- [Beleidsregels studietoelage Diemen 2022](#);
- [Beleidsregels en uitvoeringsvoorschriften terugvordering en verhaal Participatiewet, IOAW en IOAZ 2021](#)
- [Beleidsregels Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 inclusief terug- en invordering Diemen 2020](#);
- [Beleidsregels Wet taaleis 2016](#);
- [Beleidsregels vrijlating inkomsten, huur, schoolverlaters en giften in het kader van de Participatiewet](#);
- [Beveiligingskader Suwinet Diemen](#);
- [Beleidskaders Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten \(TONK\)](#).
- [Nota inkomensondersteunend armoedebeleid 2016-2019](#);
- [Re-integratieverordening Participatiewet Diemen 2015](#);
- [Samenwerkingsovereenkomst Satelliet Amsterdam \(Diemen-OuderAmstel-Amsterdam\)](#);
- [Samenwerkingsovereenkomst Werkbedrijf Groot Amsterdam](#);
- [Tozo controle aanpak 2020](#);
- [Verordening cliëntenparticipatie Participatiewet 2015](#);
- [Verordening individuele inkomensvoetstuk Diemen 2015](#);
- [Verordening loonwaardesubsidie participatiewet Diemen 2015](#);
- [Verordening tegenprestatie Participatiewet Diemen 2015](#);
- [Verordening beslistermijn schuldhulpverlening Diemen 2021](#);
- [Verordening kwijtschelding 2024 gemeente Diemen](#)

Autonome ontwikkelingen

Bijstandsuitkeringen (BUIG)

De Rijksoverheid stelt per gemeente budgetten beschikbaar om bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies in het kader van de Participatiewet, de IOAW, IOAZ en de Bbz 2004 te betalen.

Op basis van de definitieve beschikking over 2024 wordt het budget voor de bijstandsuitkeringen voor 2026 en de daaropvolgende jaren aangepast naar € 8.850.000.

Deze verhoging van € 915.000 vanuit het Rijk is het gevolg van de stijging van het minimumloon. Zowel de baten als de lasten zullen met dit bedrag worden verhoogd.

Collectieve zorgverzekering en Regeling chronisch zieken

De Collectieve zorgverzekering minima ('Gemeentepolis') en de Regeling chronisch zieken en gehandicapten zijn voorzieningen om inwoners te ondersteunen die een laag inkomen hebben en hoge zorgkosten. De collectieve aanvullende zorgverzekering vindt grondslag in de Participatiewet. De tegemoetkoming voor chronisch zieken en gehandicapten is sinds 2016 geen wettelijke verplichting meer. Beide regelingen worden in Diemen uitgevoerd door Team Sociale Zaken.

Tot en met 2024 werden deze regelingen gefinancierd met Wmo middelen vanuit het Programma Sociaal. Via de 1e kwartaalbrief 2025 zijn de Collectieve zorgverzekering en de Regeling chronisch zieken overgeheveld van het Programma Sociaal naar het Programma Inkomen en Armoede. Met deze overheveling maken beide minimaregelingen integraal deel uit van het armoedebeleid.

We stellen voor om de Collectieve zorgverzekering en de Regeling chronisch zieken structureel over te hevelen van het Programma Sociaal naar het Programma Inkomen en Armoede. De budgetten blijven gelijk. Per saldo gaat om een verschuiving van € 220.000 tussen deze twee programma's.

Nieuwe ontwikkelingen

@ Armoedebeleid

Op 24 april 2025 is door de raad het armoedebeleid vastgesteld. De Beleidsnota armoede 2025 beschrijft de ambitie om inwoners van Diemen die in armoede (dreigen te) leven meer bestaanszekerheid te geven. Onderdeel van de besluitvorming was het uitvoeringsplan armoede 2025 met twee extra incidentele investeringen. Het gaat om een verlenging van het Stadspasaanbod voor kinderen t/m 2026. De begroting is verhoogd voor de periode van de pilot en de oprichting van een Noodhulpbureau in Diemen. Totaal is hiervoor een budget van € 215.000 nodig.

Noodhulpbureau

De kosten voor het oprichten van een Noodhulpbureau bedragen voor 2026 en 2027 € 40.000 per jaar. Dit betreft budget voor de coordinatie en bureaunkosten. In 2026 moeten we rekening houden met eenmalige inrichtingskosten van ongeveer € 15.000.

Verlengen en uitbreiden Stadspasaanbod

De kosten voor de verlenging en uitbreiding van de het Stadspasaanbod zijn geraamd op € 175.000. Het kindtegoed wordt uitgebreid naar 15 t/m 17 jarigen. Bij de vaststelling van de nota armoede is besloten met verlenging van een jaar van het stadspasaanbod.

Het abonnement van de stadspas loopt van augustus tot augustus. Om het abonnement tot augustus 2027 door te laten lopen is in 2027 een budget van € 100.000 nodig.

@ Tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek

Deze regeling ondersteunt huishoudens die door een samenloop van regelingen onder het bestaansminimum zijn gekomen. De regeling geldt van 1 januari 2025 tot en met 2027. Diemen kent getroffen huishoudens een vaste tegemoetkoming toe, die eind 2025 wordt vastgesteld en niet kan worden teruggevorderd. De uitbetaling gebeurt grotendeels ambtshalve, zonder aanvraag. De regeling compenseert voor gemiste toeslagen, terwijl toeslagen en bijstandsuitkering ongewijzigd blijven. Ieder jaar wordt in de Meicirculaire het budget beschikbaar gesteld. Op het moment dat we de gelden ontvangen zullen we het budget, ongeveer € 20.000 per jaar, via de kwartaalbrief reserveren.

@ Opvang diverse doelgroepen

In deze paragraaf nemen we de ontwikkelingen op die betrekking hebben op de opvang diverse doelgroepen. Er komen zowel ontwikkelingen met een financieel effect aan de orde als ontwikkelingen die een meer informatief karakter hebben.

Eerder hebben we u geïnformeerd over de organisatiestructuur van de opvang en begeleiding van ontheemden. Er is een stuurgroep die de invulling en voortgang van de opvang vorm geeft en bewaakt.

De opgave van de Spreidingswet en de ambities vanuit het coalitieakkoord vragen om een organisatiestructuur die zich bezighoudt met de opvang van asielzoekers en alleenstaande minderjarige vluchtelingen (amv) in de gemeente Diemen. Er is aanvullend budget nodig om de organisatie in te vullen. Voor 2026 maken we extra kosten voor ambtelijke capaciteit voor een communicatieadviseur en een projectleider. We passen verder zoveel als mogelijk de extra werkzaamheden binnen de bestaande capaciteit in. Daarnaast voert Stichting Vluchtelingenwerk werk voor ons uit op het gebied van maatschappelijke participatie.

De totale kosten voor deze capaciteit bedragen € 290.000. Grotendeels kunnen de kosten gedekt worden uit bestaande budgetten en de toerekening van kosten naar specifieke uitkeringen. Totaal is er € 200.000 aan dekking. Het verschil, een bedrag van € 90.000, vragen we in deze begroting aan.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

1. Het tegengaan van armoede

Subdoelen & activiteiten
1.1 - Kinderen worden niet buitengesloten van deelname aan maatschappelijke activiteiten vanwege geldgebrek
1.1.1 - Stimuleren van het gebruik van de Stadspas en Jeugdfonds Sport en Cultuur door actieve voorlichting via onder andere het maatschappelijk middenveld, participatiecoaches en de website.
1.2 - Burgers weten welke financiële regelingen de gemeente heeft en maken hier gebruik van
1.2.1 - Stimuleren van het gebruik van de minima regelingen door actieve voorlichting via o.a. het maatschappelijk middenveld, participatiecoaches en de website
1.3 - Het voorkomen en oplossen van schulden
1.3.1 - Aanbieden van schuldhulpverlening aan de inwoners van Diemen
1.3.2 - Inzetten van thuisadministratie
1.3.3 - Inzetten van budgetbeheer
1.4 - We garanderen iedereen die het nodig heeft tijdig een bestaansminimum
1.4.1 - Uitkeringsgerechtigde ontvangt zijn uitkering of voorschot binnen vier weken na zijn aanvraag

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Subdoel 1.1 % kinderen in minimahuishoudens dat in bezit is van een Stadspas. ³	-	-	60	60
Subdoel 1.1 % kinderen met een Stadspas dat minimaal één keer gebruik heeft gemaakt van de Stadspas.	-	-	44	44
Subdoel 1.2 % volwassenen in minimahuishoudens dat in bezit is van een Stadspas.	-	-	60	60
Subdoel 1.2 % volwassenen met een Stadspas dat minimaal één keer gebruik heeft gemaakt van de Stadspas..	-	-	44	44
Subdoel 1.3 % nieuwe aanvragen schuldhulpverlening van inwoners die al eens eerder in een problematische financiële situatie zijn terechtgekomen.	-	-	7	7
Subdoel 1.3 % afgesloten trajecten schuldhulpverlening dat succesvol ⁴ is afgerond.	-	-	60	60
Subdoel 1.4 Maximale doorlooptijd van de aanvraag levensonderhoud in dagen	24	22	28	28

2. Minder misbruik van inkomensvoorzieningen door minder fraude

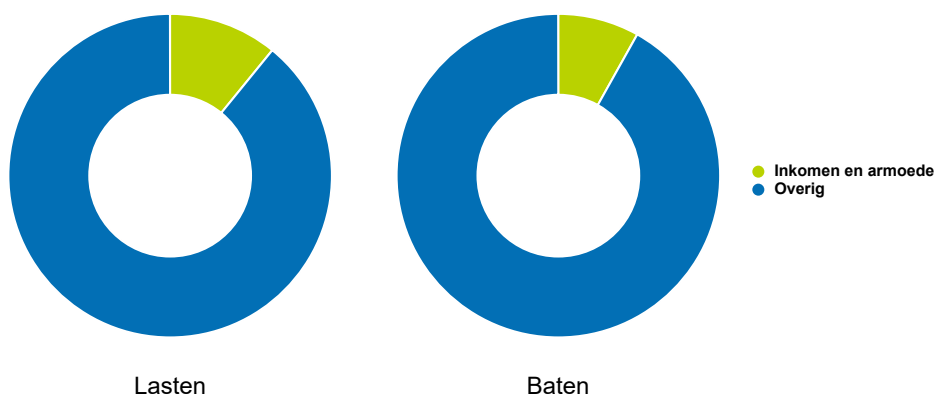
Subdoelen & activiteiten
2.1 - Het voorkomen van misbruik
2.1.1 - Voorlichting bij de intake door middel van het uitreiken van een handboek met rechten en plichten
2.1.2 - Geven van voorlichtingsbijeenkomsten voor uitkeringsgerechtigden over de rechten en plichten
2.2 - Het straffen van misbruik
2.2.1 - Controleren op de rechtmatigheid van de uitkering, onder andere door middel van een huisbezoek
2.2.3 - Opleggen van boetes wanneer fraude wordt geconstateerd

³ minimahuishoudens zijn huishoudens met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum

⁴ Onder succesvol wordt verstaan: 1) Oplossing via betalingsregeling of herfinanciering, oplossing via de minnelijke schuldenregeling of oplossing via de wettelijke schuldregeling of 2) Cliënt heeft financiële basis en/of inkomsten zijn gemaximaliseerd.

Wat mag het kosten?

Inkomen en armoede	2026	2027	2028	2029
Structurele lasten	-12.417	-12.401	-12.410	-12.410
Structurele baten	9.424	9.424	9.424	9.424
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	-2.993	-2.977	-2.986	-2.986
Incidentele lasten	-320	-140	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-320	-140	-	-
Saldo van baten en lasten	-3.313	-3.117	-2.986	-2.986

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag		2028	2029	Afschrijving per jaar
	2026	2027			
Plaatsen zonnepanelen Voedselbank	25.000	-	-	-	1.250
Verv. verlichting in LED Voedselbank	-	25.000	-	-	-
Isoleren voedselbank	-	85.000	-	-	-
Totaal	25.000	110.000	-	-	1.250

Beleidsontwikkelingen

Autonome en nieuwe ontwikkelingen	2026	2027	2028	2029
Bijstandsuitkeringen (BUIG)	-	-	-	-
Collectieve zorgverzekering en Regeling chronisch zieken	-	-	-	-
@ Armoedebeleid - Stadspas	-175	-100	-	-
Armoedebeleid - Noodhulpbureau	-55	-40	-	-
@ Tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek	-	-	-	-
@ Opvang diverse doelgroepen	-90	-	-	-
Totaal nieuw beleid	-320	-140	-	-

Vrije tijd

Portefeuillehouder: J.D.W. Klaasse

Visie & strategisch doel

In Diemen streven we naar gelijke kansen op een goede gezondheid voor al onze inwoners. Sport speelt daarbij een belangrijke rol. Het biedt plezier, ontspanning en draagt bij aan zowel fysieke als mentale gezondheid. Daarnaast bevordert sport de ontwikkeling van karakter en sociale vaardigheden. Sporten versterkt ook de sociale cohesie door mensen met elkaar te verbinden. Ons sportbeleid richt zich erop zoveel mogelijk inwoners, van alle leeftijden en achtergronden, de kans te geven om op een verantwoorde manier te sporten. Voor jongeren is deelname aan sport essentieel voor hun persoonlijke ontwikkeling en maatschappelijke participatie.

Culturele activiteiten in Diemen dienen als een belangrijk middel om mensen van verschillende generaties en culturele achtergronden samen te brengen. We streven naar een divers cultuuraanbod dat aansluit bij de behoeften van onze inwoners en hen de kans biedt zich cultureel te ontplooiën.

Doelstellingen in één oogopslag

